

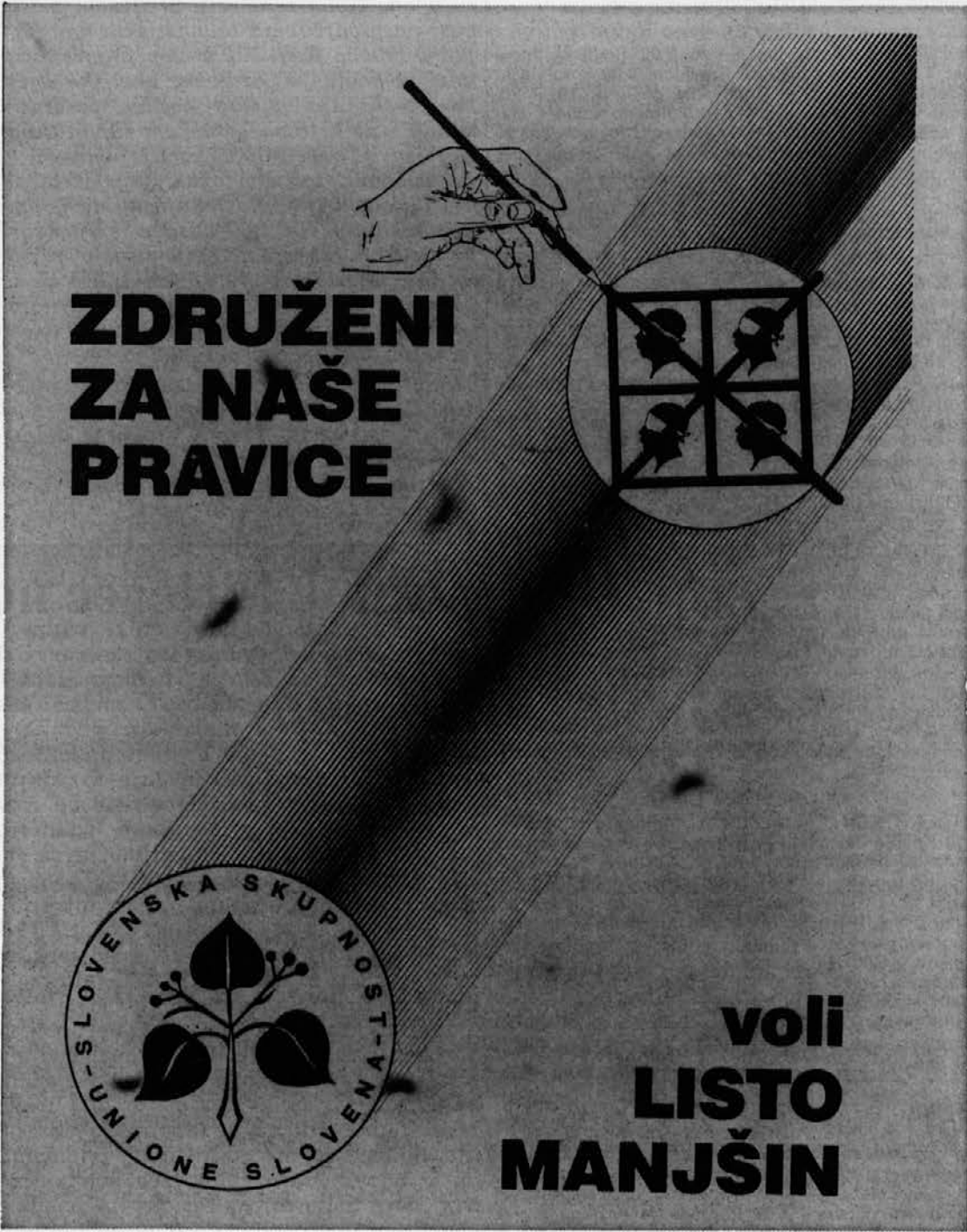
ENOTNOST V RAZNOLIKOSTI!

Medtem ko pišemo, še ne vemo, kako je potekal pogovor ob okrogli mizi, ki sta ga priredila v torek, 2. t.m., v Kulturnem domu v Gorici Slovenski mladinski rekreativni kulturni klub in Klub slovenskih univerzitetnih študentov. Obema kluboma moramo najprej iskreno čestitati za najnovejšo pobudo, saj sta sprožila razpravo o vprašanju oziroma problematiki, ki ni samo aktualna, temveč tudi temeljne važnosti za slovensko narodno skupnost v Italiji. »Dileme slovenskega volivca danes« je bila tema razmišljanja na tem večeru, čemur so prireditelji v podnaslovu pripisali, naj bi hkrati bile predmet pozornosti »nove perspektive za slovensko narodno skupnost v Italiji, med politično-institucionalno in civilno družbo«.

Iz vsebine pisma, s katerim so prireditelji vabili na okroglo mizo, je po našem razvidna predvsem stiska naše mladine oziroma občutek nemoči pred dejavniki, ki odločilno vplivajo na nadaljnji razvoj naše manjšinske skupnosti. Čeprav menimo, da je občutek nemoči neutemeljen, ker je po našem prej rezultat idealističnega gledanja na stvarnost kot plod natančne analize trenutnega stanja, moramo mlade pohvaliti, ker so pokazali zanimanje za vrednote, ki jih današnji čas nima kdovekako v čislih.

Upati je, da so bili na večeru v Kulturnem domu v Gorici odstranjeni marsikateri dvomi in da so se naši mladi — ne glede na učene fraze in izraze, ki jih ponuja uradni pravno-politični žargon — predvsem dokopali do spoznanja, da predstavlja slovenska narodna skupnost v Italiji manjšino sredi 50-milijonskega italijanskega naroda. Iz tega izhaja preprost nauk, da moramo Slovenci vse svoje sile posvetiti predvsem skrbi za preživetje, pri čemer moramo od države in družbe terjati, naj naredita svojo dolžnost, se pravi zagotovita manjšini obstanek. Katera in kakšna so sredstva, ki naj se jih manjšina poslužuje v boju za obstanek in tudi za vsestranski razvoj? Odgovor je po našem na dlani: enotnost v raznolikosti. Enotnost navzven, raznolikost znotraj manjšine, da se omogoči čimširša soudeležba manjšine v okviru prizadevanj za oblikovanje oziroma sooblikovanje njene prihodnosti.

Ne vemo sicer, če so te v bistvu preproste misli prišle do izraza na torkovem večeru v Kulturnem domu v Gorici, vendar smo kljub temu hvaležni mladim iz obeh klubov, ki sta priredila srečanje, da smo lahko v našem listu po daljšem času spet spregovorili o zadevah, ki so bistvenega pomena za slovensko narodno manjšino v Italiji.

**ZDRUŽENI
ZA NAŠE
PRAVICE**

**voli
LISTO
MANJŠIN**

Volilni boj postaja vedno bolj živahen

Ko se je Slovenska skupnost odločila, da se za parlamentarne volitve poveže z drugimi manjšinami in nastopi pod znakom Sardinske akcijske stranke, je med drugim svoj sklep utemeljila s tem, da noče biti odsotna v času živahne volivne kampanje. Želi si pridobiti novih prijateljev v parlamentu, ki bodo podprli njen boj za globalno zaščito, vendar želi istočasno že v

volivni kampanji opozoriti vso italijansko javnost in vse oblasti na obstoj Slovencev, na nerešena vprašanja naše skupnosti.

Dosedanji potek volivne kampanje kaže, da je bila ta misel utemeljena. Na Tržaškem je volivni boj osredotočen na manjšinsko vprašanje. Nemogoče bi bilo, da bi bila ravno edina slovenska stranka ob stra-

dalje na 2. strani ■

RADIO TRST A

■ NEDELJA, 7. junija, ob: 8.00 Radijski dnevnik; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji; 10.15 Mladinski oder: »Skriti dnevnik« (Leopold Suhadolčan - Jožko Lukeš); 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Nediški zvon; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Poročila; 14.10 Športni in glasbeni popoldan; 17.30 Športne novice; 19.00 Radijski dnevnik.

■ PONEDELJEK, 8. junija, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Pričevanja o Tigru; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Poljudno čtivo - Liki iz naše preteklosti; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Deželni zbori na reviji Primorska poje; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Janez Bitenc: Srečanje z novo pesmico; 16.00 Osebo; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 18.00 Kmetijski tednik; 19.00 Radijski dnevnik.

■ TOREK, 9. junija, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Nediški zvon; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Poljudno čtivo - Prehrana in zdravje; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Povejmo v živo!; 15.00 Mladi mladim; 16.00 V znamenju Rdečega križa; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Klavirski trio iz Celja: pianistka Brina Zupančič - Rogelj, violinist Marko Zupan, violončelist Igor Švarc; 18.00 Marko Sosič: »Pogovori pred zločinom«; 19.00 Radijski dnevnik.

■ SREDA, 10. junija, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 V objemu gora; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 O razvoju filma v Sloveniji - Opolmanska rubrika; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Deželni zbori na reviji Primorska poje; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Gospodarska problematika; 16.00 Od Milj do Devina; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Klavirski trio iz Celja: pianistka Brina Zupančič - Rogelj, violinist Marko Zupan in violončelist Igor Švarc; 18.00 Kulturni in družbeni odmevi; 19.00 Radijski dnevnik.

■ ČETRTEK, 11. junija, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Od Milj do Devina; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Naš jezik - Film, kultura, realnost; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Iskanje napotkov za življenje v literaturi in razgovoru dijakov; 16.00 Na goriškem valu; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Naša pesem 1986, 9. tekmovalje slovenskih pevskih zborov v Mariboru; 18.00 Cetrtkova srečanja: Zgodbe vandrovnice, orjunaša in narodnega revolucionarja Lipeta Kosca; 19.00 Radijski dnevnik.

■ PETEK, 12. junija, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Hiša in vrt - Od Mont Blanca do free climba ali prostega plezanja; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Zborovska glasba; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Naš jezik; 14.20 Ne prezrimo!; 15.00 V svetu filma; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Naša pesem 1986, 9. tekmovalje slovenskih pevskih zborov v Mariboru; 18.00 Kulturni dogodki; 19.00 Radijski dnevnik.

■ SOBOTA, 13. junija, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 10.00 Poročila in pregled tiska; 10.10 Tržaški oktet; 11.30 Beleška - Ta rozajanski glas; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček: »Naš lepi okrogli svet«; 14.30 Klepet ob glasbi; 16.00 Kaj je drugačnega v telesni kulturi; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Sklepno srečanje glasbenih šol Primorske; 18.00 Mario Uršič: »Franc in njegovi«; radijski dokumentarec o tržaških Slovencih; 19.00 Radijski dnevnik.

Izdajatelj: Zadruga z o. z. »NOVI LIST« — Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, št. 157. Odgovorni urednik: dr. Drago Legiša — Tiska tiskarna Graphart. Trst, ulica Rossetti 14, tel. 772151

Volilni boj postaja vedno bolj živahen

■ nadaljevanje s 1. strani

ni. Tisk poroča o njenih kandidatih in programih z določeno simpatijo, večkrat pa z neprikritim pozitivnim odnosom. Kandidati in člani vodstva nastopajo po radiu in televiziji.

Tu je treba zabeležiti predvsem prisotnost na vsedržavnih televizijskih omrežjih javne službe RAI. Na prvem programu je imel za koalicijo Sardinske akcijske stranke petminutni nastop nosilec poslanske kandidatne liste na Tržaškem župan Bojan Brezigar. To je bilo 27. maja. Govoril je slovensko in italijansko, kar je podčrtal tudi italijanski tisk. Naslednjega dne je spet v slovenščini in italijanščini spregovoril na drugem vsedržavnem omrežju ravnatelj Humbert Mamolo, ki kandidira za senat v okrožju Trst II. Skupno z drugimi predstavniki koalicije je oblikoval desetminutno predstavitevno oddajo.

Potem so tu deželni televizijski in radijski sporedi: tretja televizijska in radijska mreža, Radio Trst A, Radio in televizija Koper, Telequattro, Telefriuli, Teleantenna, Radio Opčine pa seveda vrsta dnevnikov, časopisov in revij.

Sama Slovenska skupnost je izdala deželno številko glasila Skupnost. Nova številka izide še ta teden.

Razne sekcije so sklicale zbere volivcev za obrazložitev pomena manjšinskega zaveznitva in programa. Do konca volivne kampanje bodo še sestanki in shodi na prostem. Nalepljeni so bili zgovorni in grafično dovršeni lepaki.

Zelo velikega pomena pa je prisotnost Slovenske skupnosti po vsem deželnem ozemlju, tudi v videmski in pordenonski pokrajini. Medtem ko pride Kanalska dolina še na vrsto, je bila 26. maja uspešna tiskovna konferenca v Čedadu. Pred tem je bil sestanek z uglednimi predstavniki beneških kulturnih društev na pobudo Teritorialnega odbora SKGZ za videmsko pokrajino, ki ga vodi prof. Viljem Černo. Na tiskovni konferenci za slovenski in italijanski tisk v videmski pokrajini so spregovorili deželni tajnik Ssk Ivo Jevnikar, član vodstva Marij Maver in pa kandidati Rafko Dolhar, Aleš Lokar in Marija Češcut, ki so poudarili zavzetost Ssk za reševanje problemov, ki težijo rojake v videmski pokrajini.

Prof. J. Pirjevec novi predsednik SSG

Zgodovinar prof. Jože Pirjevec je novi predsednik Slovenskega stalnega gledališča v Trstu. Izvoljen je bil 1. t.m. na občnem zboru društva Slovensko gledališče, ki ga je odprl dosedanji predsednik Bogo Samsa s poročilom o delovanju v zadnjih petih mesecih, to se pravi v dobi od zadnjega občnega zbora. Samsa je poudaril, da se je finančno stanje v primerjavi z januarjem letos nekoliko izboljšalo, saj je gledališče dobilo posojilo za 250 milijonov lir, prav toliko pa iz Sklada za Trst. Tržaški občinski odbor pa je nedavno izglasoval jamščino za nadaljnjih 700 milijonov lir. S temi novimi sredstvi bo pokrit primanjkljaj pravkar končane sezone, obenem pa bodo stekla nujna dela za prilagoditev tržaškega Kulturnega doma protipožarnim predpisom. V tem času pa je bilo treba rešiti tudi politična in umetniška vprašanja. Podpredsednik Saša Rudolf je omenil, da je bilo z dobro voljo vseh komponent moč najti zadovoljivo rešitev, ki bo dala gledališču novo podobo, saj je bil upravni svet razširjen na vse komponente naše zamejske skupnosti. Tajnik Ace Mermolja je

opozoril na grozljive posledice podcenjevanja finančnih problemov, podpredsednik Darij Jagodic pa na nujnost dogovarjanja in vztrajanja pri profesionalnem pristopu. Ravnatelj Košuta je dejal, da se je kljub težavam sezona dobro zaključila, saj je naš ansambel uprizoril 8 od 10 načrtovanih del ter dosegel s Cankarjevim »Za narodov blagor« izreden uspeh v Kranju in Novem Sadu. S postavitvijo Rilkejeve »Devinske elegije« pa je naše gledališče nakazalo novo pot, ki jo bo veljalo poglobiti. Po zahvali dosedanjemu predsedniku Samsi je občni zbor izvolil upravni svet, ki šteje 21 članov, saj so se predstavnikom Slovenske skupnosti, Komunistične partije, socialistične stranke in Slovenske kulturno gospodarske zveze pridružili še zastopniki Sveta slovenskih organizacij in Benečije. Upravni svet je pod začasnim predstvom Klavdija Palčiča nato izvolil izvršni odbor. Kot rečeno, je bil za predsednika izvoljen Jože Pirjevec, podpredsednika v zastopstvu tržaške pokrajine in občine sta Saša Rudolf in Darij Jagodic, društvo pa zastopa kot podpredsednik Ace Mermolja, za blagajnika je bil potrjen Silvij Tavčar, za tajnico pa izvoljena Marija Ferletič. V nadzorni odbor so bili imenovani Silvan Mesesnel, Vladimir Vremec in Silvana Malalan.

Na prvi seji novega upravnega sveta so na predlog umetniškega vodje in ravnatelja Košute imenovali člane umetniškega sveta, ki ga sestavljajo: Alojz Rebula, Aleš Berger, Filibert Benedetič, Janez Povše, Nada Pertot, Miran Košuta in Ivanka Hergold.

Predsednik Pirjevec se je članom upravnega sveta zahvalil za zaupanje in izrazil željo, da bi naše gledališče s svojim delom ustvarilo tak resonančni prostor, ki naj ima odmev tako v Sloveniji kot v italijanskem gledališkem svetu.

ZBOROVANJE NA BRIONIH

V sredo, 3. in v četrtek, 4. junija, je bila na Brionih konferenca zunanjih ministrov sredozemskih neuvrčenih držav in Palestinske osvobodilne organizacije. Na konferenci so sodelovali zunanji ministri Alžirije, Maroka, Tunizije, Libije, Egipta, Sirije, Cipra, Malte in Libanona ter Jugoslavije in predstavniki Organizacije za osvoboditev Palestine. Na konferenci so poudarili pozornost položaju in odnosom na območju Sredozemlja, stanju na bližnje-vzhodnih kriznih območjih ter nadaljnjemu sodelovanju med državami ob Sredozemskem morju.

GLASOVI PRED BENEŠKIM SHODOM

»Financial Times« piše, da Velika Britanija in Zvezna republika Nemčija rasprotujeta predlogom, ki bi jih Združene države Amerike želele, da bi bili sprejeti na vrhu sedmerih razvitih industrijskih držav v Benetkah. Američani bi po pisanju londonskega gospodarskega dnevnika želeli odobritev formalnih predpisov za usklajevanje gospodarske politike sedmerice. Predlog predvideva sklicanje posvetov na najvišji ravni kadar bi se ena izmed držav članic oddaljila od skupnega nastanka. Zvezna republika Nemčija pa ne name-rava priznati nikomur pravice nadzorstva nad notranjo gospodarsko politiko. Velika Britanija smatra, da so predlagana pravila preveč toga in komplicirana. »Financial Times« piše, da skušajo vlade pripraviti okvirno sklepno poročilo, ki naj bi zastrlo morebitna nesoglasja v Benetkah, po vsej verjetnosti pa bo prišlo na vrhu do hudih sporov.

ARETIRAN BIVŠI NACIST

Policija je na Zgornjem Avstrijskem aretirala 61-letnega Martina Bartescha, ki je med drugo svetovno vojno bil eden izmed nacističnih stražnikov v koncentracijskem taborišču Mauthausnu. Bartsch je po rodu iz Romunije, a je bil avstrijski državlján. Po vojni se je izselil v Združene države, kjer je postal ameriški državlján. Oblasti so mu pred kratkim odvzele državljanstvo, ker je ameriško pravosodno ministrstvo ugotovilo, da je prikril svojo nacistično preteklost. Bartsch je pobegnil iz Združenih držav in se naselil na Zgornjem Avstrijskem, kjer ima sorodnike. Po nalogu avstrijskega zunanjega ministrstva so ga aretirali v pričakovanju, da ga izročijo ameriškim oblastem.

Položaj italijanskega gospodarstva

Guverner Banke Italije Ciampi je po tradiciji na obnem zboru Narodne banke 30. maja podal poročilo o italijanskem gospodarstvu ter je — kot je navada — prebral samo zaključni del poročila, ki pa je istočasno najvažnejši.

Zaključni del poročila je razdeljen na več poglavij: poglavje o mednarodnem gospodarstvu obravnava konjunkturo industrijskih držav, zadolženost dežel v razvoju in mednarodno sodelovanje ter Evropsko gospodarsko skupnost. V poglavju o italijanskem gospodarstvu Ciampi pojasnjuje razvoj v preteklem letu, upadanje inflacije, gospodarsko ozdravljenje podjetij, problematiko javnih financ, obveznosti plačilne bilance s tujino, perspektive za leto 1987, razvoj finančnega sistema, integracijske procese in valutno sprostitev, zaščito varčevanja ter ureditev kreditnega sistema.

Mogoče je reči tako na podlagi Ciampijevega poročila kot komentarjev italijanskih gospodarskih krogov, da se zdaj za italijansko gospodarstvo postavlja predvsem dve vprašanji: konkurenčnost gospodarskega sistema ter zaposlitev.

Guverner Banke Italije je opozoril, da je možno doseči v Italiji takšno družbeno ureditev, ki bo zagotovila delo mladini ter bo uspešno reševala problematiko južnih pokrajin in se bo trudila za nove življenjske modele z uspešno vključitvijo v mednarodno skupnost.

Glede leta 1986 je Ciampi poudaril, da so bili doseženi v italijanskem gospodarstvu pozitivni zaključki, med drugim kot posledica uspešnega gospodarjenja že v prejšnjih letih. Italijanski uspehi niso sa-

mo posledica padca dolarja ter cen na svetovnih tržiščih. Gre tudi za pravilno notranjo gospodarsko politiko in za pozitiven odgovor tržnih sil v Italiji.

V zvezi z omenjenimi pozitivnimi dejstvi je Ciampi navedel tudi razne sence gospodarskega položaja, ki so po njegovem zlasti naslednje: brezposelnost ne upada zlasti v južnih pokrajinah, javna uprava je premalo učinkovita, državni primanjkljaj v začetku leta 1987 znova narašča po padanju v preteklem letu, med zasebnim in javnim sektorjem je prevelika razlika v produktivnosti, uvoz tudi zaradi notranjega povpraševanja hitreje narašča od izvoza, kar je značilno zlasti za zadnje mesece, energetska vprašanja še vedno ni rešeno in končno je treba spremeniti davčni sistem.

Če se ustavimo pri zadnjih dveh vprašanjih, lahko spomnimo, da Ciampi ni posegel v spor glede gradnje atomskih elektrarn. Kljub temu je opozoril, da je energetika bistveno važna za bodoči razvoj. Izbiram na tem področju se ni mogoče izogniti. Če ne bo mogoče proizvajati energije po nizkih cenah, se bo treba odreči večji količini potrošnih dobrin.

Glede davčne politike Ciampi sodi, da statistike kažejo napredovanje narodnega dohodka ter zaradi tega ni mogoče zahtevati znižanega davčnega pritiska. Slednje velja zlasti zaradi dejstva, da država ne more več računati na izredne dohodke zaradi raznih davčnih odpustov. Državni dohodki pač morajo naraščati ter je treba pobijati davčne utaje.

dalje na 8. strani ■

Slovenski kolovrat na Sardiniji

Ko so morali predstavniki strank na pristojnih sodiščih vlagati liste kandidatov za parlamentarne volitve, se je pojavil v Trstu prijazen 61-letni Sardinec Gianni Atzori iz Oristana. V razgovoru je povedal, da se zanima za sardinsko jezikoslovje in da tudi piše v svoji materinščini. Beseda je dala besedo. Omenjeni so bili slovenski fantje, ki so med zadnjo vojno trpeli na njegovem otoku v »posebnih bataljonih«. Pokazalo se je, da marsikje še živi njihov spomin, večkrat kot svetla točka v temnih časih. Atzori je na prošnjo naših predstavnikov zapisal spominski utrinek, ki nam ga je Slovenska skupnost poslala v objavo.

Poletje leta 1942. Sardinija.

Prešlo je obdobje množičnih shodov na trgu, kjer je veliki boben fašističnega režima skušal netiti s čedalje bolj neumnimi gesli vse bolj mlačno bojno vnemo, in vsakdanja stvarnost je postajala za celotno prebivalstvo vedno bolj dramatična in težka. Za nas Sardince je bilo vse to še izostreno zaradi osamljenosti, ki je bila iz dneva v dan hujša. Kar je prihajalo s »celine«, je bilo namenjeno italijanskim vojakom in nemškim četam, ki so v velikem številu stražile naš otok.

Za nas, civilno prebivalstvo, ni bilo enega samega tovara kateregakoli blaga. Skušali smo se preživljati s pridelki naše

zemlje, z živino in pa z ribami iz ribnikov in notranjih vod, na morje se namreč ni bilo mogoče odpraviti, ker je bilo dobesedno posejano z minami. Predli smo volno in jo tkali za izdelovanje oblačil, z bobom pa smo pripravljali neke vrste pijačo, ki smo jo sladkali s suhimi figami,

V tem tako izrednem trenutku naše zgodovine je prišla v naše mesto, v Oristano, ki je bilo takrat majhno središče z nekaj več kot 20.000 prebivalcev, zopet nova skupina vojakov, ki so bili nekako posebni: takoj smo jih krstili za »Slovence«, ker so prihajali s področij onkraj meje. Govorili so polomljeno italijanščino, prepoznavali pa smo jih, ker so bili veliko višji in močnejši od naših vojakov. Pravilo se je, da so se znašli na Sardiniji, ker so jih imele italijanske komande za nezanesljive, tu pa, povsem osamljeni, ne bi mogli ustvarjati problemov. Nastanjeni so bili za postajo v neke vrste lagerju, kjer so bivali tudi angleški vojni ujetniki. Toda naši »Slovinci« so uživali svobodo, ki je Angleži niso imeli. Nihče se ni menil zanje, naloge niso imeli nobene, trpeli pa so hudo lakoto, kajti mislim, da so dobivali en sam obrok hrane na dan, povsem nezadosten za življenje, zato so hodili ves dan okrog in skušali na kak način dopolniti svojo skromno prehrano.

Imel sem priložnost, da sem med njimi spoznal nekatere, ki so zahajali v očetovo mizarsko delavnico, kjer so z velikim dostojanstvom ponujali svoje delo v zamenj za nekaj hrane. Spominjam se predvsem nekega Jakoba Koclija (za priimek nisem gotov), ki je nekaj mesecev delal v naši delavnici. Bil je mož pod tridesetim letom, z veliko ročno spretnostjo, ki mu je omogočala najrazličnejša dela. Spominjam se, da je za predenje volne izdelal poseben kolovrat. Ta stroj so potem posneli v mnogih primerkih.

Kadarkoli smo mogli, smo ga imeli pri nas pri kosilu in nas mulce je zabavalo, kako je jedel morske lipane in žvečil tudi koščice. Njegove otroke smo poznali po slikah, ki nam jo je večkrat kazal. Svojim tovarišem je pomagal z izdelovanjem cokel, ki so jih rabili kot čevlje. Pri nas doma smo ga vedno sprejemali s spoštovanjem in naklonjenostjo.

Kasneje so naši prijatelji Slovenci izgnili, kot so se bili prikazali, v vrtincu izgubljene vojne, ki se je že iztekala. Našemu prijatelju Jakobu je gotovo uspelo, da se je vrnil domov, kajti dobili smo glas o njem.

Mnogo let, dokler so bili moji starši še živi, je bil spomin na Jakoba prisoten v naši družini; košček človečnosti, ki se je po čudnem naključju znašel v našem svetu.

Gianni Atzori

30 LET SLOVENSKEGA KULTURNEGA KLUBA

Letos poteka že 30 let, odkar je bil v Trstu ustanovljen Slovenski kulturni klub, to je klub višješolcev in akademikov, ki ima vsako soboto na svojem sedežu v ul. Donizetti 3 sestanke, predavanja, okrogle

DRUŠTVO SLOVENSkih IZOBRAZENECV V TRSTU

vabi v ponedeljek, 8. junija, ob 20.30 na glasbeni večer z naslovom

PESEM JE ...

Poleg Tržaškega mešanega zbora pod vodstvom Tomaža Simčiča bosta nastopila še igralca **Giorgina** in **Andrej Pisani**.

mize, razna srečanja, pa tudi družabnosti in zabave. Klub je nastal jeseni leta 1956 na pobudo prof. Jožeta Peterlina in nekatereh takratnih maturantov. Od takrat neprekinjeno deluje in pomaga oblikovati mlade, ki vanj zahajajo, v zavedne in aktivne člane slovenske skupnosti.

Ob 30-letnici ustanovitve pripravlja Slovenski kulturni klub prirčno proslavo, na katero vabi vse nekdanje člane, prijatelje in znance. Na proslavi, ki bo v soboto, 6. junija, ob 20. uri, bo nastopil Tržaški mešani zbor pod vodstvom Tomaža Simčiča. Poleg tega bodo člani kluba prebrali nekaj šaljivih in razmišljujočih spominov o nekdanjih klubovcih. Za to priložnost pripravljajo klubovci tudi bogato fotografsko razstavo, ki osvetljuje tridesetletno delo.

Vsi, nekdanji in sedanjí klubovci, so toplo vabljeni v soboto, 6. junija, ob 20. uri, v Peterlinovo dvorano, v ul. Donizetti 3.

VELIKODUŠEN DAR

Gospa Marica Šček, vdova Kompara se je te dni spomnila osnovnošolskih otrok v Nabrežini in tamkajšnji šoli, poimenovani po Virgilu Ščeku, darovala 500 tisoč lir. Gospe Marici, ki je sestra pokojnega duhovnika in politika, zastopnika primorskih Slovencev v rimskem parlamentu Virgila Ščeka, so otroci in šolniki v Nabrežini hvaležni za velikodušni dar in ji želijo še krepkega zdravja. Gospa Marica je stara 96 let in živi v Lokavcu na Vipavskem.

Koncert Marijinih pesmi na Opčinah

Openska župnija se je tudi letos poslovala od meseca maja s koncertom, ki ga že tradicionalno prirejajo ob zaključku šmarnic. Letošnji koncert je bil v ponedeljek, 1. junija, v župni cerkvi sv. Jerneja na Opčinah in je privabil veliko ljudi tudi iz bližnje okolice. Gospa Nataša Sosič-Fabjan, ki je napovedovala in povezovala ves spored, je kot prvo napovedala dekliško skupino MPZ »Vesela pomlad«, ki jo vodi Franc Pohajač. Tudi na tem koncertu so openska dekleta potrdila, da se razvijajo v eno pomembnejših dekliških pevskih skupin, ki delujejo na Tržaškem. Naravni prehod iz mladinskega v dekliški zbor je namreč omogočil stalno delo, ki ni poznalo premorov, kar se seveda obrestuje pri kvaliteti petja in interpretacijski občutljivosti.

Sledil je nastop mešanega pevskega zbora »Milan Pertot« iz Barkovelj, ki ga vodi Aleksandra Pertot. Zbor je zapel pet »Ave Marij« raznih avtorjev, začeli so z gregorianskim napevom, sledili sta Arcadellova in Mozartova »Ave Maria«, zelo prepričljivi pa sta bili tudi zadnji skladbi,

ki sta jih napisala sodobna skladatelj Corral in Cossetto.

Koncert, ki je bil res lepo pevsko in glasbeno doživetje, je zaključil mešani pevski zbor »Sveti Jernej«, ki je zbranemu občinstvu zapel venec bolj ali manj poznanih in petih Marijinih pesmi. V glavnem so izbrali ljudske Marijine pesmi. Med izvajanimi skladbami pa je zbor, ki ga vodi Franc Pohajač, zapel tudi Mavovo »Mati moja venec pletem«. Sopransko solistično vlogo je zapela Nadija Fabris-Špacapan.

Med koncertom je skupina otrok, ki jih je pripravila prof. Lučka Susič, recitirala izbor Marijinih pesmi goriške pesnice Ljubke Sorli. Tudi letošnji slovesni zaključek šmarnic je torej izzvenel kot priložnost, da se potrdi povezanost med verskim in kulturnim življenjem, da se utrdi ta vez, ki je naravna, a žal velikokrat umetno razrahljana. Popolnoma naravno, praznično, mogočno, kot enoglasna prošnja k Mariji pa je izzvenela pesem Marija skoz življenje, ki so jo na koncu koncertu zapeli združeni zbori in vsa cerkev.

O predstavi Rilkejeve »Devinske elegije«

Slovensko stalno gledališče v Trstu je v soboto, 30., in nedeljo, 31. maja, predstavilo zadnje delo letošnje sezone in se v parku devinskega gradu poklonilo spominu pesnika Rainerja Marie Rilkeja, ki je bil v letih pred prvo svetovno vojno gost devinskih princev. S to pobudo so bile nakazane nove izbire, ki naj dajo Slovenskemu stalnemu gledališču novo podobo tako z umetniškega kot tudi upravnega in organizacijskega vidika. Sem spadajo tudi težnja po kritju kar se da širokega prostora, prodora v italijanski gledališki svet, iskanju tesnejšega stika z občinstvom. Pokroviteljstvo nad predstavo sta prevzela devinsko-nabrežinska občinska uprava in tržaška pokrajina.

Kljub neugodnemu vremenu in rahlemu dežju na začetku predstave v soboto se je v devinskem gradu zbralo dokaj občinstva. Izbor Rilkejevih stvaritev sta opravila Niko Grafenauer in Miroslav Košuta, režijo je oskrbel Jože Babič, sceno Klavdij Palčič, glasbo Aleksander Vodopivec, koreografijo pa Janez Mejač. Rilkejevo prozo in poezijo so v štirih jezikih področja Alpe-Jadran podali Raniero Brumini, Liliana Bortolotti, Tone Gogala, Vladimir Jurc, Lidija Kozlovčič,

Marjan Srienzi in Slavko Šestak, medtem ko je Miranda Caharija pevsko izoblikovala Rilkejeve pesmi ob spremljavi pianistke Mojce Šiško. Napačno pa bi bilo misliti, da je šlo zgolj za recitative, Jože Babič je pripoved izoblikoval v predstavo in vpletel v njo glasbo in ples. Tako smo lahko poslušali tudi klavirsko-violinski duo Mojca Šiško in Črt Šiško, obenem pa gledali baletni nastop. V sceni, kjer je imela glavno besedo osvetlitev, so se zvrstile recitacije, koreografije in glasba. Padla pa je tudi glavna pre-

SKLEPNI RADIJSKI IN TELEVIZIJSKI POZIVI Ssk

V okviru deželnih volivnih tribun javne radiotelevizijske družbe RAI bodo imeli predstavniki Slovenske skupnosti kot člani manjšinske koalicije pod znakom Sardinske akcijske stranke naslednje nastope:

tretja mreža TV:

v sredo, 10. junija, ob 19.40

italijanski radio:

v četrtek, 11. junija, ob 12.10

radio Trst A:

v četrtek, 11. junija, ob 12.40

Uspeh dekliškega zbora »Vesna«

V zadnjih letih doživljamo na Tržaškem velik razvoj dekliških zborov. Cela vrsta jih poje in nastopa in v glavnem so vsi ali skoraj vsi ti pevski sestoji zelo kvalitetni. Med dekliškimi zbori, ki so v zadnjih letih doživeli lep razvoj, je tudi dekliški zbor »Vesna« iz Križa, ki ga vodi Bogdan Kralj. Kriška dekleta so prejšnji teden dokazala, da le temeljito delo lahko obrodi sadove. Udeležile so se namreč tekmovanja Mladinskih pevskih zborov v Celju. Nastopile so v kategoriji dekliških zborov in zbrale 85,6 točke in zasedle drugo mesto na skupni lestvici. Za nastop so poleg obvezne pesmi »Kurir« Rada Simonitija pripravile še tri priredbe ljudskih pesmi Pavleta Mer-

kija »Čarni kus«, »Sonce ljubo« in »Zeleni plog«, motet »O sacrum convivium« T. L. de Victorie in še skladbo »Bazovica«, ki jo je na besedilo Ljubke Sorli napisal Ubaldo Vrabec. Komisija, v kateri sta bila le dva Slovenca, ostali člani pa so bili drugih narodnosti, je izrazila lepo priznanje Kriške dekleta so osvojila srebrno plaketo Mladinskega pevskega festivala. Ob uspehu, ob katerem čestitamo pevkam in njihovemu dirigentu, izrekamo tudi priznanje za požrtvovalnost in zavzetost, ki so ga dokazale v delovanju zadnjih let. Priznanje pa gre tudi dirigentu za smotno in daljnovidno načrtovanje zborovskega dela in izbire repertoarja.

grada dramskih postavitev: razumevanje jezika, saj so si sledile pripovedi v slovenščini, italijanščini, nemščini in srbo-hrvaščini. Rilkejeva poezija je tako zaživela v polnem, kljub kostumom iz preteklega stoletja je ostala aktualna, sodobna, še posebej v verzih:

Živim, ko to stoletje gre od nas.

Nad nami v vetru velik list drhti,

nanj smo pisali Bog in ti in jaz,

zdaj daleč v tujih rokah se vrtil.

Saša Rudolf

Važna nastopa za ansambel Taims - Fantje s Krasa

Večkrat se zgodi, da imamo v zamejstvu skupine za vrednost katerih spoznamo šele, ko o njih slišimo govoriti iz tujih ust. To se rado zgodi na vseh področjih, zgodilo pa se je prav pred kratkim z domačim ansamblom TAIMS, ki je imel v Sloveniji dva važna nastopa, katera potrjujejo naraščanje popularnosti tega ansambla v matični domovini in njegovo kvaliteto. Mislila sem si, da je prav, da se o tem izve kaj več, kajti ansambel TAIMS je pri nas verjetno edini, ki uspešno zastopa naše barve na tujem. Podala sem se na Opčine in pokramljala s člani ansambla.

»Letošnji maj je bil za nas res zahteven, kajti imeli smo dva nastopa, ki nam veliko pomenita. Šestnajstega maja smo nastopili v športni palači na Bledu na Alpskem večeru, ki ga je organiziral Alpski kvintet. Šlo je za večer narodnozabavne glasbe, kateremu je prisostvovalo 5 tisoč gledalcev in ga je snemala ljubljanska televizija. Na večeru, ki so ga povezovali humoristi, so nastopili Alpski kvintet, Ansambel Lojzeta Slaka, Slovenski muzikantje, Ansambel Slovenija, Gorenjci, Marela, Ansambel Franca Miheliča, Ansambel Vita Muženiča, Dobri Znanici, Štirje kovači, Oststerirer trio z Manuelo in Fantje s Krasa.«

In ansambel TAIMS?

»Saj res! Ansambel TAIMS je nastopil pod novim imenom Fantje s Krasa. To smo se domenili s producenti naše bodoče kasete, kajti TAIMS v Sloveniji ne pomeni prav nič. Tu pa nas vsi poznajo pod imenom TAIMS in zato bomo pri nas še vedno nastopali pod imenom TAIMS toda s pomišljajem Fantje s Krasa. Da nadaljujemo prejšnji pogovor, Alpski večer je trajal štiri ure, mi pa smo nastopili nekje na polovici. Igrali smo tri pesmi in sicer Zdravico s Krasa, Melodijo zelenih dni in Venček tržaških narodnih. Številno občinstvo nas je sprejelo z velikim navdušenjem in nas je spremljalo s ploskanjem. Celotni večer je snemala tudi televizija, tako da si bo lahko vsakdo ogledal posnetke tega večera. Vsi ansambli smo nastopili v play-backu, t.j. igrali smo na glasbeni podlagi in to zaradi tehničnih razlogov. Na Bled je priromalo tudi lepo število mladih navijačev iz zamejstva, ki priča o zanimanju in širjenju te glasbe med našo mladino.«

Mislim, da je bil ta nastop za Vas v veliko zadoščenje. Kaj pa drugi nastop?

»23. maja smo nastopili v Portorožu na večeru z imenom Glasba ne pozna meja. Večer, ki se je vršil v diskoteki restavracije Ljubljana, so neposredno oddajali Radio Koper, avstrijski in nemški radio. V polni dvorani sta nastopila dva ansambla z Avstrije, ansambel z Nemčije, Ansambel Nikija Zajca in Ansambel Vita Muženiča iz Slovenije, ansambel TAIMS - Fantje s Krasa in godba na pihala iz Pirana. Vsi ansambli so igrali v živo, kar pomeni veliko obremenitev za vsakogar. Tudi ta nastop smo dobro izpeljali. Igrali pa smo iste pesmi, kot na Bledu.«

No, pa res zanimivo. Vse to pa bi lahko šlo mimo nas ne da bi o tem kaj zvedeli. In za naprej?

»Poletje je tu in z njim vaše šagre. V programu imamo veliko nastopov, tako da sploh ne vemo, če bomo imeli kaj počitnic. Nestrpno pa že čakamo na izid naše kasete. Očitno se je pri

dalje na 6. strani ■

Oratorij Avgusta Ipavca v Gorici

V cerkvi Srca Jezusovega v Gorici je bil v petek, 29. maja, lep kulturni dogodek, ki je bil za večino zelo številnih poslušalcev tudi versko doživetje. Šlo je za izvedbo oratorija »Amor vincit - Ljubezen zmaguje« o življenju Matere božje v podobi in glasbi. Napisal ga je 47-letni skladatelj in duhovnik Avgust Ipavec, ki je od leta 1976 dušni pastir v neki bolnišnici na Dunaju, obenem pa tam nadaljuje s študijem glasbe in komponira. Več njegovih del smo lahko poslušali tudi v naših krajih. Tudi sedanji oratorij, ki je bil prvič izveden na Sveti Gori pri Gorici, ima dvojno značilnost večjih Ipavčevih del: mednarodni značaj v sporočilu, ki govori o miru in bratstvu, in v izvedbi ter množičnost izvajalcev, ki terja veliko organizacijskega in umetniškega napora, prinaša pa tudi priznanje poslušalcev.

Oratorij o življenju Matere božje se začne s prologom, sledi pet slik, nato je še epilog. Izvajalcev je bilo okoli 400 iz Slovenije, Avstrije in Italije. V delu samem pa se prepletajo slovenski, nemški in italijanski, pa tudi drugi elementi. Skladatelj je v oratorij vgradil nekaj starodavnih slovenskih ljudskih Marijinih pesmi.

Nastopali so solisti Irena Vremšak - Bar, Franjo Petrušanec, Neven Belamarič in Jurij Reja, otroški zbor Maria Regina z Dunaja, mešani zbor Audite Nova iz Štarancana, dekliški zbor s članicami iz Ljubljane in Tolmina, mešani zbor s pevci iz Tolmina, Mosta na Soči, Volč, Šturij, Ajdovščine, Budanj, Breznice, z Brezij in iz Mengša. Nadalje sta pela moška zbor iz Mengša in Domžal. Nastopili so člani dramske skupine iz Kirchschlaga na Spodnjem Avstrijskem.

Orkester Radiotelevizije iz Ljubljane je vodil Anton Nanut.

Za goriško izvedbo je poskrbel Svet slovenskih organizacij, pobudo pa je podprla vrsta javnih uprav in ustanov. Goriški skavti so sodelovali kot reditelji. Med zelo številnimi udeleženci so bili Slovenci in Italijani, zelo veliko je bilo primorskih rojakov z jugoslovanske strani meje. Mladi gostje so imeli tudi nekaj srečanj z oblastmi in goriško mladino, tako da je sporočilo bratstva in miru postalo še bolj otipljivo.

Takoj po koncertu so se izvajalci odpeljali na avtobusih, saj so imeli naslednji dan dve ponovitvi v Gradcu, v nedeljo, 31. maja, pa dva koncerta na Dunaju v okviru Wiener Festwochen. Koncerta na Dunaju sta bila pod pokroviteljstvom predsednika Waldheima in kardinala Königa. V nemško-slovensko-italijanskem libretu pa so pozdravne poslanice še številnih drugih vidnih osebnosti iz Avstrije, Slovenije in Furlanije-Juljske krajine. Goriški koncert je bil le prvi del tridnevne glasbene pobude, ki je bila tudi mednarodna manifestacija za mir.

Goriška izvedba se je končala z nagovorom v italijanščini in slovenščini, ki ga je imel goriški nadškof msgr. Bommarco. Poudaril je, da gre za lep uvod v Marijino leto, ki se bo začelo 7. junija. Tri duše, trije narodi so v oratoriju povezani v en zbor, je še dejal, to pa ustvarja mir srca, gradi prijateljstvo in sodelovanje.

Spregovorila sta še goriški župan Scarano in v imenu prirediteljev, predsednica Sveta slovenskih organizacij Marija Ferletič. Skladatelj Avgust Ipavec je bil deležen velikega priznanja.

Zlata poroka v Števerjanu

V Števerjanu sta na začetku meseca maja Danijel Mikluš in Emilija Humar slavila svojo zlato poroko. Dogodek pa ni bil praznik le zanju, ampak za vse sorodnike in širšo vaško skupnost, saj sta slavljenca, ki živita v Ščedni, poznana in splošno cenjena.

Tudi v njunem primeru je življenje prineslo veliko lepih, a tudi težkih dogodkov. Danijel se je v mladih letih izučil za mehanika v Gorici pri znanem mojstru Vovku, zaposlil pa se je v Tržiču kot letalski mehanik. Kot mnogi naši fantje je tudi Danijel moral leta 1942 obleči vojaško suknjo. Poklicali so ga namreč v t.i. »battaglione speciale« v Potenzo, potem pa v Turin. Po razpadu Italije, septembra 1943, je prišel domov in zadnja leta vojne preživel kot partizan na Primorskem z nalogo orožarja in kovača.

Doma je kmetija le s težavo živela, saj sama žena Emilija ni zmogla vsega dela. V zakonu so se jima rodili trije sinovi: Marijo, Edi in Darko ter hči Majda.

Čeprav je bilo življenje težavno so se Mikluševi po vojni odločili za prekupčevanje s sadjem in zelenjavo. Te pridelke so vozili v Trst, a tudi po kraških vaseh. Posel je seveda zahteval veliko žrtev in truda, a s pridnim delom je družina utrčila posestvo, ki ga je danes prevzel in ga skrbno vodi starejši sin. Tudi ostali so seveda zaposleni in vsak ima svojo družino.

Vsi so se ob zlati poroki Danijela in Emilije zbrali, da bi čestitali zlatoporo-

čencema in jima zaželeli še na mnoga leta v zdravju in veselju. Ob tem jubileju, ki je, kot smo rekli, praznično razpoložil tudi vso vas, res lahko ugotavljamo, da »kdor je v delu pridnih rok, ga imajo radi ljudje in Bog«.

Ob lepem življenjskem jubileju Danijela in Emilije Mikluš se čestitkam pridružuje tudi naš list, še posebej, ker slavljenče poznamo kot naročnike in zveste bralce.

—o—

OBSODBA NESTRPNOSTI V BENEČIJI

Deželno tajništvo Slovenske skupnosti je objavilo ostro obsodbo zaradi šovinističnih in huliganskih dejanj neznancev, ki so ponoči posejali ceste na Ljesah z žebli, da bi tako pokazali svojo nestrpnost do priljubljene glasbene revije beneških Slovencev »14. senjam beneške piesmi«, ki je bila na sporedu od prejšnjega petka do nedelje.

Slovenska skupnost izraža solidarnost prirediteljem in udeležencem, pričakuje pa, da bodo oblasti izsledile narodnostne nestrpnosti.

IVAN ŠTANTA NA OBISKU DOMA

Znani primorski misijonar Ivan Štanta je pred dnevi dopotoval na obisk v domovino. Misijonar iz Mirna pri Gorici obhaja letos že petindvajsetletnico dela na Madagaskarju. Doma bo štiri mesece.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Revija 2000 - pester in zanimiv zbornik

Casnik za mišljenje, umetnost, kulturna in religiozna vprašanja »2000«, ki je izšel pred kratkim, prinaša bralcem v dvojni številki 33/34 veliko zanimivosti. Revija, ki je pravzaprav že prvi zbornik, je razdeljena na pet delov. Prvi del, ki zobjema 115 strani je posvečen spominu dramatika Ivana Mraka. Uvodoma objavlja revija Mrakovo delo »Emigrantska tragedija« ki je nastalo v letu 1937. Dramsko dogajanje je postavljeno v Pariz okrog leta 1930, vsekakor pa je problematika, ki se je Mrak loteval v delu, prepričljiva in bi na odru lahko polno zaživela. Sledijo prispevki raznih avtorjev, ki osvetljujejo lik in delo Ivana Mraka. Glavni urednik revije Peter Kovačič - Peršin objavlja prispevek »Eksistenca kot medsebojnost ali kot tujstvo«. Študija analizira prej omenjeno »Emigrantsko tragedijo«, ki jo avtor označuje za »prvo slovensko umetniško prepričljivo eksistencialno leposlovno delo«.

Taras Kermauner v prispevku »Rdeče kot krščansko in civilno« analizira Mrakov odnos do tragičnosti upiranja in maščevanja, glede na dramo »Rdeči Logan«, ki je sicer prva slovenska partizanska drama, a je bila (značilno) le enkrat uprizorjena. Vsekakor glede na problematiko, ki se je drama lotevala, vsaj kot je razbrati iz Kermaunerjeve analize, bi vsekakor zaslužila, da bi jo kdaj dala na spored tudi slovenska poklicna gledališča. Revija »2000« objavlja nato predavanje Denisa Poniža »Dramatika Ivana Mraka in evropska civilizacijska izkušnja«. Avtor trdi, da je »Mrak izrazil samostojna osebnost in izrazil netipični slovenski dramatik«. V osnovi Mrakovega ustvarjanja pa je odnos do »tragičnosti«. Osnova za tragedijo je po Ponižu »tragično spregledanje« v trenutku, ko »človek zahrepeni po resnici in s tem tudi po lastni avtentičnosti«. Zelo osebno, a vseeno zanimivo, je dnevniški zapis »O Ivanu in o meni«, ki ga je za revijo prispeval Franc Zupet Kristof. Karel Brišnik se, še vedno v tem delu, ki je posvečen spominu Ivana Mraka, loteval zanimive teme, ki je bila lastna številnim Mrakovim delom, se pravi vprašanja o upravičenosti »človekove zgodovinske akcije«. Vprašanje razvija pod naslovom »Imitatio Christi - ob Apostolu Petru Ivana Mraka«. Odgovor je za Mraka lapidaren, saj se skoraj vsi njegovi junaki upirajo v znamenju ljubezni in ne nasilja. S tem prispevkom pa se tudi končuje ta prvi del.

Tudi v tej številki revija nadaljuje z obravnavanjem vprašanj, ki so v zvezi s slovenskim narodnim vprašanjem danes. Pod tem naslovom objavlja vrsto zanimivih prispevkov, ki potrjujejo, da doživlja slovenstvo enega svojih zgodovinskih preporodov. Rubrika se začne s »peticijo« društva izdajateljev časnika 2000, ki je na svojem običnem zboru, ki ga je imelo letos februarja, sprejel zamisel, ki jo v obliki odprtega pisma naslavlja na Slovensko pokrajinsko škofovsko konferenco, da bi se ta zavzela za predlog, da bi »ustanovili samostojno slovensko škofovsko konferenco oziroma samostojno slovensko cerkveno pokrajino, ki bi imela vso v katoliški Cerkev mogočo cerkvenopravno samostojnost in bi torej tudi v razmerju do vodstva katoliške Cerkve in do drugih škofovskih konferenc delovala kot samostojen subjekt«. Pobudo utemeljuje s številnimi argumenti. Zanimivo bo slediti razvoju dogodkov in ugotavljati, kako bo slovenska Cerkev, mišljena kot celota, torej tudi

laiki, gledala na ta predlog, ki bi po mnenju revije 2000 utrdil suverenost slovenskega naroda, imelo pa bi tudi pozitiven vpliv na versko življenje na Slovenskem.

Sledi zanimiva študija Ota Vilčnika »Slovenici v obdobju prestrukturiranja Evrope«. Zapis je zanimiv, ker analizira slovensko bitnost v sedanjih zgodovinskih situaciji, ki izpričuje velike kulturne in socialne premike. Slovenski narod mora v tem novem času najti novih odgovorov, če hoče uspešno premostiti vse težave, ki jih nova družba prinaša s seboj. Tako se nam zdi pomenljiva trditev, ki pravi: »realen narodno - socialni program naj torej izraža in poudarjeno razvija suverenost slovenske etnične skupnosti, ki se svobodno odloči na osnovi neodtujljivih pravic naroda za temeljne postavke in načine bivanja v bodočem družbenem dogajanju tako v svetu kot v Jugoslaviji«. Tudi Boštjan M. Zupančič se loteval zanimivega vprašanja. Svojemu članku je dal naslov »Slovenija konec dvajsetega stoletja — Prehod v novo dialektiko?«, vprašanje, ki se ga lotevala pa je življenjske važnosti, se pravi ali je vsaj del slovenskega naroda sposoben prerasti pasivnost bivanja in polno zaživeti svoj jaz, kot samostojna, zrela, če hočemo revolucionarna osebnost, ki seveda pozitivno vpliva na duhovno in človeško rast širšega okolja. Ta pojem avtor zaobjame v trditvi, da »Slovenici ta trenutek potrebujemo človeka, enega samega človeka, ki mu bo znotraj njegove lastne lobanje uspelo napraviti opisani prodor na raven Biti«. Tudi Samo Simčič se loteval zanimive teme, se pravi odnosa med pojmom Srednja Evropa in nacionalno vprašanje. Po natančni zgodovinsko-filozofski razčlenitvi problema postavlja Simčič nekaj zanimivih tez. Taka je tudi zaključna trditev, da moramo nacionalno vprašanje »razumeti v luči svobodnega mišljenja, ki je (...) temelj človeškega dostojanstva in katere zibelka je bila nekoč Srednja Evropa. Rešitev nacionalnega vprašanja v Jugoslaviji zato še zdaleč ne more biti samo politična, temveč je tesno povezana s prakticiranjem svobodne misli v naši državi«. Denis Poniž je za to številko

revije 2000 prispeval še en članek, ki mu je dal naslov »Narod je neponovljiva enota«. Gre za zanimivo razmišljanje o narodovi zgodovini in narodovem značaju, ki bi zaslužilo natančnejše analize in predstavitev.

Tudi strani, ki so namenjene leposlovju, so v tej dvojni številki zanimive. Svoje literarne prispevke so objavili Ciril Brglez, Slavko Kvas, Jože Stegu in Boris Višnovc.

Sledi del, ki je posvečen Seminarju časnika 2000, ki je bil lani od 8. do 10. avgusta na Godoviču. Objavljena so predavanja, ki so jih imeli Lojze Peterle, »Pred dvajsetletnico "2000"«, glavni in odgovorni urednik revije Peter Kovačič - Peršin »Slovenski kulturni trenutek in časnik 2000«, Marjan Strajnar »O nekaterih vzrokih družbene krize« in trije predstavniki naše manjšine: Darko Bratina, Rihard Rutar in Ferruccio Clavara, ki so vsak s svojega stališča predstavili »Položaj Slovencev v Italiji«.

Zadnji del časnika »2000« je namenjen Zapisom. Pod to »glavo« so zbrani članki z najrazličnejšo vsebino. Ivan Urbančič predstavlja in obenem razmišlja ob knjigi Jožka Pirca »Aleš Ušeničnik in znamenja časov«, Viktor Blažič je prispeval pretresljiv zapis o Golem otoku, ki mu je dal naslov »Otok ali kraj uredniščne Utopije«. Drago Kuhar se v svojem prispevku zavzema za celovitejšo podobo prekmurskega protestantizma. Nenad Zupanič piše o vrednotah v luči morale in sedanjega časa ter življenja. V podobni sklop bi uvrstili tudi članek »Mistika, mir in družbeni razvoj«, ki ga je napisal Ivan Kosovel. Zanimivi sta dve poročili o Katoliško-marksističnem dialogu v Budimpešti, razmišljanje o Božiču kot prazniku in praznovanju le-tega. Časnik pa se konča z »glasom iz zamejske Koroške«. Dušan Božič analizira vprašanje odnosa do slovenščine med Korošci.

—O—

VAŽNA NASTOPA ZA ANSAMBEL TAIMS - FANTJE S KRASA

● nadaljevanje s 5. strani

tem nekaj zataknilo. Vsekakor kaseta bi morala iziti najkasneje jeseni.«

Tu vidim, da imate tudi nalepke, kdo pa jih je narisal in kdo jih lahko dobi?

»Nalepke je narisal naš trobentač, ki ima risarsko žilico, dobi pa jih lahko vsakdo, ki jih želi, dovolj je, da se nam približa in vpraša.«

Pogovor je zapisala ŠS

Makedonski pesniki v Ljubljani

Društvo slovenskih pisateljev je te dni gostilo v Ljubljani makedonske kolege, ki so nastopili na literarnem večeru v Cankarjevem domu. Slovenski ljubitelji poezije so se seznanili s pesmimi Bogomila Djuzela, Ilhama Emina, Eftima Kletnikova, Bistrice Mirkulovske, Radovana Pavlovskega in Sande Stojčevski. Slovenske prevode makedonskih verzov je bral pesnik in igralec Tone Kuntner.

Ob nastopu makedonskih pesnikov velja omeniti, da so stiki med slovenskimi in makedonskimi književniki že vrsto let zelo plodni. O tem pričajo številne antologije makedonske poezije v slovenščini ter slovenske v makedonščini. Tako bo še letos izšla pri Mladinski knjigi že četrta antologija makedonske sodobne poezije, v katero bodo vključeni tudi najmlajši avtorji.

Nastop makedonskih književnikov v Ljubljani je svojevrsten prispevek k diskusiji o takoj imenovanem skupnem jugoslovanskem kulturnem prostoru, ki je pred kratkim razburila duhove. Ne kaže na silo iskati skupnih potez, kaj-

ti prav različnost je nemalokrat pogoj za sodelovanje na višji ravni, ki vključuje tudi ustvarjalno vsestransko oplajanje. O tej temi je spregovoril tudi predsednik Društva slovenskih pisateljev Rudi Seligo, ki je vodil pogovor med makedonskimi in slovenskimi pisatelji v prostorih društva.

Makedonska poezija sodi med izjemno kvalitetne in vitalne, za kar se ima zahvaliti med drugim tudi posebni skrbi, ki jo ji že leta namenja tako kulturni kakor tudi politični forumi. Vsakoletno mednarodno srečanje pesnikov v Strugi je samo ena izmed številnih oblik pospeševanja zanimanja za pesništvo na eni strani ter spodbujanje pesniške ustvarjalnosti na drugi.

Slovenci veljamo za narod pesnikov, ampak pesnikom posvečamo pri nas vse premalo pozornosti. Prav je, če naše kratko poročilo o nastopu makedonskih pisateljev v Ljubljani sklenemo z mislijo, da bi bilo prav, ako bi posnemali makedonsko prakso.

Zarko Petan

NOVICE

19-letni zahodnonemški pilot amater turističnih letal Mathias Rust je prejšnji teden uresničil podvig, ki je naravnost fantastičen. S svojim turističnim letalom je v spremstvu nekega dekleta poletel iz Helsinkov do Moskve, kjer je pristal na trgu pred Kremljem, ne da bi sovjetske oblasti sploh opazile, da je »neprehodne« meje Sovjetske zveze preletelo nenapovedano letalo. Neverjetni podvig, ki ga je uresničil Mathias Rust, pa je imel tudi takojšnje posledice v sovjetskem političnem življenju. Odstopiti je namreč moral sovjetski obrambni minister Sokolov.

Zahodni opazovalci so glede usode mladega letalca precej optimistični. Čeprav Rustu grozi desetletni zapor, so mnogi mnenja, da bosta mlada letalca kmalu osvobojena. Drugi pa so mnenja, da bodo Sovjeti kaznovali Rusta, ker je prekršil sovjetski zračni prostor z vsaj letom dni zapora.

—O—

Libanon in vso svetovno javnost je pretresla vest, da je v ponedeljek, 1. junija, umrl v atentatu na helikopter, s katerim je letel v Bejrut, libanonski ministrski predsednik Rašid Karamé. V atentatu so bili hudo ranjeni tudi minister za notranje zadeve Abdulah Rasi in ostali potniki ministrskega helikopterja.

Atentat na libanonskega ministra, ki je, kot znano simpatiziral s Sirijo, odpira vrsto političnih vprašanj, ki so še bolj zaostriale libanonsko krizo.

—O—

Italijanska vlada je sprejela osnovne predloge t.i. osnovnih odborov (COBAR) italijanskih šolnikov, ki so v teh dneh načrtno zahtevali rešitev določenih problemov italijanske šole, kot so rešitev problema nestalnega osebja in letnih suplentov, obenem pa zmanjšanje števila učencev na razred. Ostalih zahtev Fanfanijeva vlada ni vzela v poštev. Predstavniki osnovnih odborov se s to rešitvijo ne strinjajo popolnoma. Za enkrat torej je odpadla nevarnost, da bi prišlo do masovnega bojkota ocenjevalnih sej in vlada je zato preklicala odlok o imenovanju izrednih komisarijev, ki bi morali samostojno uresničiti ocenjevanja in omogočiti redni zaključek pouka.

Triletni načrt investicij v Devinu - Nabrežini

Približno 2 milijardi lir investicij v triletnju 1987-89. To so predvidevanja devinsko-nabrežinske občine, ki jih je opisal župan Bojan Brežigar na zadnji seji občinskega sveta. Med večje posege sodijo predvsem urbanizacijska dela: v triletnju so predvidene 3 milijarde lir za kanalizacijo, 800 milijonov lir za dokončna dela omrežja javne razsvetljave, 3 milijarde 300 milijonov lir v breme občine za metanizacijo občinskega ozemlja. Metanizacija sodi med glavne probleme, s katerimi se sooča devinsko-nabrežinska občinska uprava.

Nadaljnje investicije so namenjene pokopališčem: po prvem financiranju razširitve pokopališča v Sosljanu (1 milijarda lir), je zdaj predvideno povečanje pokopališča v Nabrežini (500 milijonov lir z dokončnimi deli) in pokopališča v Devinu, za katero bo potrebno nadaljnjih 500 milijonov lir.

Na področju občinskih storitev je trenutno v teku zakup realizacije centra občinskih storitev (490 milijonov lir) in definicija prvih del za razširitev županstva. V triletnju 1987-89 je treba še kriti financiranje ostalih del za razširitev županstva za nadaljnjih 400 milijonov lir.

Kar se zdravstva in skrbstva tiče, so v zaključni fazi popravila doma za ostarele »B. tje Stuparich« v Sosljanu, v celoti krita z deželnim prispevkom, bo v kratkem prišlo tudi do nakupa novega poslopja, ki bo namenjeno sedežu zdravstvenega okraja v Nabrežini (440 milijonov lir). Kmalu se bodo začela tudi popravila bivšega otroškega vrtca Reiss Romoli v Sosljanu - Naselje Sv. Mavra, delno že namenjen vzgojno zaposlitvenemu centru za prizadete osebe. Za ta poseg je predvidena investicija 480 milijonov lir.

Na področju zaščite okolja in kulturnih dobrin bo pozornost občine obrnjena na ureditev parka Grmade, za katerega je predvideno 130 milijonov lir, ki so že razpoložljivi v letu 1987, in na mestni park izvirov Timave z investicijo, leta 1987, 350 milijonov lir.

Kar zadeva kulturo in šport, je treba omeniti kulturni dom v Nabrežini (predviden je znesek dveh milijard lir), za katerega je bil pripravljen osnutek načrta, in športni center v Vižovljah. Ta bo dokončan in uporaben v kratkem. Za športne objekte sta predvideni v triletnju dve dodatni milijardi lir, ki vključujeta tudi investicijo za drugo telovadnico. Med drugimi deli je bil omenjen začetek dokončne faze gradnje kmečke hiše v Devinu, v kateri bo imela svoj sedež krajevna konzulta ter krajevna kulturna in športna društva (100 milijonov lir). Omeniti

je treba popravila bivšega otroškega vrtca v Šempolaju, ki bo tudi namenjen sedežu konzulte in krajevnim kulturnim in športnim društvom (125 milijonov lir). Za ureditev drugih sedežev konzult pa je predvideno v triletnju 150 milijonov lir.

Razvidna je tudi obveza, kar se tiče šolskih gradenj za kar je predvidena 1 milijarda lir.

Nekaj milijonov lir je predvidenih za kamnarski muzej. Zamisel zanj je nastala ob uspešni razstavi za 2000-letnico nabrežinskih kamnolomov. Za urbanizacijo obrtniške cone je namenjeno 500 milijonov lir (poleg 500, ki jih je lansko leto dodelil tržaški sklad).

Na seji je župan Brežigar tudi prebral dokument, ki so ga podpisali tajniki političnih strank, ki so prisotne v občinskem odboru, in sicer KD, Ssk in PSI v zvezi s preverjanjem politike in uprave, ki je bilo pred kratkim na občinski ravni. V dokumentu je rečeno, da so politične sile mnenja, da so razlogi njihovega sodelovanja v večinskem odboru še vedno veljavni. Prav tako menijo, da so še veljavne programske izjave, ki jih je župan podal na seji občinskega sveta dne 8. novembra 1985 in so potrdile veljavnost dveh bistvenih točk, kulture sožitja ter socialnega in gospodarskega razvoja občine z namenom, da se doseže ob solidarnosti dveh demokratičnih sil, ki so zastopane v občinskem svetu, urejeno družbeno rast naše skupnosti.

V dokumentu je znova potrjeno zaupanje sedanjemu občinskemu odboru. Na preverjanju so obravnavali tudi specifične probleme, ki zadevajo občino, kot so metanizacija, kamnarstvo, obrtništvo in kmetijstvo, kar je razvidno tudi iz dokumenta samega.

—O—

DOBRODELNI KONCERT V VATIKANU

13. junija bo v vatikanski dvorani Pavla VI. doberdelni koncert pianista Artura Benedettija Michelangelija. Dobiček koncerta bodo dolečili bolnišnicam in podporim dejavnostim malteškega reda. Pri reklamah in zunanjem odlikovanju sodeluje znani stilist Trussardi. Vstopnice so pa na razpolago le pri okencih podružnic bančnega zavoda Banca popolare di Milano. Stanejo pa po 300.000 in 100.000 lir. Organizatorji so omejili nakup le na štiri vstopnice na osebo.

Jack London KRALJ ALKOHOL

21

Viktor, Šved, in Aksel, Norvežan, pa jaz smo sklenili, da se bomo skupaj držali. In res smo tako dobro držali skupaj, da smo bili vso ostalo vožnjo znani pod imenom »Trije tički«. Viktor nama je pokazal neko pot, ki je izginila v divjo sotesko, se prikazala zopet na strmeh obronku iz gole lave, nato zopet izginila in se zopet prikazala, vedno se dvigajoč med cveticami in palmami. Dejal je, da bi jo mahnili po tej poti, in nama je bilo prav, in da bomo tam imeli lep razgled in videli vasi domačinov in nazadnje doživeli sam Bog ve

kakšne dogodivščine. Aksel bi bil na moč rad ribe lovil. Tudi v tem smo bili vsi trije enih misli. Vzeli da bomo sampan in najeli nekaj japonskih ribičev, ki poznajo lovišča, in tako bomo imeli imenitno zabavo. Kar se mene tiče, sem bil za vse.

In ko smo napravili načrt, smo odveljali čez čeri iz živih koral na suho in potegnili čoln na belo iz koralnega peska. Šli smo po obrežju pod kokosovimi palmami in dospeli v majhno mesto, kjer smo našli več sto razposajenih mornarjev od vseh vetrov, ki so neznansko pili, neznan-

sko prepevali, neznansko plesali — in to vse na glavni ulici v silno nevoljo peščice japonskih policajev, ki so bili brez moči.

Viktor in Aksel sta dejala, da bi spili en kozarček, preden krenemo na daljno pot. Ali sem mogel odreči takima vrlima tovarišema? Ako skupaj pijemo, držeč kozarce v rokah, zapečatimo svoje tovarištvo. Tako je bilo pač življenje. Našemu kapitanu smo se vsi posmehovali in rogali, ker je bil abstinent. Meni niti najmanj ni bilo do pijače, hotel pa sem biti »fejst« fant in dober tovariš. Tudi Louisov zgled me ni strašil, ko sem zlival pekočo in žgočo pijačo po grlu. Res da je kralj Alkohol Louis ostudno vrgel, ampak jaz sem bil mlad. Kri mi je bila vroča in rdeča, bil sem železne narave; in — no, mladina se vedno prezirljivo posmehuje podrtijam življenja.

Čudna, močna alkoholična stvar je bila,

— Čuj Mihec, zdej bojo hmali volitve jn jest še zdej ne znam kaku bom volu. Te naše stranke se med sabo samo zmerja, vsaka hvale svojo organizacijo in stave druge u neč. Jn jest, ke jeh poslušam, sem zmiri bol zmešan, de ne zastopem neč.

— Jakec, jest sem ti vre večkrat reku, de ti preveč poslušáš radio jn televizijo. Zatu si zmeram taku zmešan. Bejži rajši u oštarijo jegrat na karte. Se boš bol zbrihtau.

— Jest ne znam ... U tej propagandi si vsega prerečejo jn pole po volitvah se bojo pej glihali.

— Dragi moj Jakec: Tisto ke se kregajo, tisto je samo teater. Je glih taku ku avokati, ke se pričkajo na kašnem procesi jn pole grejo pej skupej pet kafe. Tisto kreganje je samo za nas, volivce. Zatu, de nas prpravejo, de gremo volet. Zatu ke narbol se bojijo tega, de ledje ne be šli volet. Kej češ, ledje so štufl.

— Prou res. Ma midva govoriva vre an cajt od teh volitev, ma jest še zmiram ne znam, kej bom naredu.

— Jakec, ti povem jest. Ti bejži lepu volt jn prečrtaj štiri zamurce.

— Kej zamurce nej zdej volem?

— Ma ne. Tu je samo volivni znak od sardinske stranke.

— Pej zakej be mogu zdej volet Sardince?

— Videm, de ne znaš neč. Ma tu znaš, de nas je Slovincou premalo, de be lahko zvolili svojga poslanca u parlament. Jn ta-

ku so se naši voditelji odločili, de nardijo volivno koalicio ses kašno drugo manjšino. Ke manjšine jemamo vsi enake potrebe jn zahteve. Jn narbol močna manjšinska stranka so pej glih Sardinci. Ke tudi uani si prizadevajo za svoj jezek. Taku jemamo skupne interese. Jn če jemamo skupne interese, je pametno de jemamo tudi skupno listo. Jn ke je od vseh manjšincev glih Sardincev narveč, gremo na volitve z njih znakom. Tisti štirje zamurci. Jn Sardinci so tudi oblubli, de kadar pridejo u parlament, de se bojo potegnili tudi za slovenske pravice. Jn Sardincem jest dam vero. Dosti bol koker voditeljem velikih strank, ke so nam do zdej dajali samo oblube. Jn taku se Slovenska skupnost ta bot aktivno pradeva pr volitvah. Ke sami ne moremo neč; sm ti že povedau.

— Ja, ja. Zastopem. Tle se spet vide, kaku je dobro, de jemamo Slovenci svojo samostojno politično organizacijo. Tudi če nas je malo jn smo majhni, uselih nekej pomenemo. Ne ku tisti bogi slovenski socialisti!...

— Ben si zastopu: prečrtat štiri zamurce!

—o—

POLOŽAJ ITALIJANSKEGA GOSPODARSTVA

■ nadaljevanje s 3. strani

Med raznimi podrobnostmi je guverner Narodne banke spomnil, da je inflacija v Italiji še leta 1980 znašala 22 odstotkov. Cene petroleja in surovin na svetovnih tržiščih so od leta 1979 naraščale za več kot 30 odstotkov na leto. Poleg tega se je dolar v letih 1980-1985 močno podražil v primerjavi z drugimi valutami. Mnogi v Italiji so se zaradi tega bali superinflacije. Dejansko pa so padli tako inflacija kot dolar ter cene petroleja, živil in drugih surovin na svetovnih tržiščih.

V začetku leta 1987 — opozarja Ciampi — se je nebo nad mednarodnim gospodarskim položajem nekoliko pooblačilo. Potrošne cene v Italiji so se stabilizirale okrog 4,2 odstotka v letnem okviru. Cene na debelo pa so spet pričele naraščati. Če hoče italijansko gospodarstvo ohraniti stabilno rast brez neravnovesja v trgovinskih računih s tujino in brez zaostritve inflacije, mora vlada voditi predvsem trdno monetarno in tečajno politiko.

E. V.

iz naše preteklosti

Desetletnica slovenskega naroda.

V nedeljo, je ves slovenski narod v Jugoslaviji slovesno obhajal desetletnico majske deklaracije. Deset let je poteklo že odkar je oče slovenskega ljudstva Evangelist Krek ustvaril tisto gibanje, ki je privedlo do tega, da je dr. Korošec v dunajskem parlamentu neustrašeno prebral zahteve južnih Slovanov v monarhiji, njih ustavno listino svobode.

Slovenskim staršem.

Zvedeli smo, da se tu pa tam tako dogaja: Učitelji zvabijo slovenske otroke, da prinesejo v šolo »Kolačke«, »Prve korake« in jih nato sekvestrirajo, češ, da je šolsko oskrbnišvo prepovedalo v šoli vsako slovensko knjigo. Mi verujemo, da v resnici obstojijo take okrožnice. V njih pa gotovo ni zapisano, da morajo učitelji na prijazen način zvabiti slovenske otroke, da prinesejo v šolo slovenske knjige, katere potem plenijo. Želimo, da preneha to ne prav lepo početje. Slovenski starši naj svojim otrokom prepovedo nositi slovenske knjige v šolo. Doma naj jih pa čitajo. Če bi pa slovenskim staršem delali na domu od ene ali druge strani sitnosti radi tega otroškega berila in knjige mogoče celo plenili, naj starši vsak slučaj javijo našemu uredništvu. Želimo tudi, da prepreči poklicano oblastvo že vnaprej vsako tako ne prav dostojno in protipostavno dejanje.

Komisija za spremembo priimkov.

Goriški prefekt je že imenoval komisijo, ki bo kot na južnem Tirolskem spreminjala priimke nazaj v laščino. Predsednik te komisije je prefektov namestnik Anza, notri so pa še kanonik Tarlao, bivši sodni svetnik Ussai, neki profesor in načelnik mestnega anagrafskega urada.

Goriška straža, 1.6.1927

—o—

Ameriško vojaško ladjevje je v teh dneh okrepilo svojo prisotnost v Perzijskem zalivu. Prisotnost ameriških vojnih ladij naj bi, po mnenju Reagana, preprečila napade iranskega letalstva na trgovske in petrolejske ladje, ki plujejo v Perzijskem zalivu.

ki smo jo pili. Nemogoče je bilo reči, kje ali kako je bila narejena — najbrž je bila kakšna doma zvarjena stvar. Ampak bila je žgoča kot ogenj, čista kot voda in v svojem učinkovanju hitra kot smrt. Z njo so bili napolnili prazne štirioglate steklenice, v katerih je nekoč bil holandski brinjevec in na katerih je bil že tedaj primeren napis: »Žganica Sidro«. Iz mesta sploh nismo prišli. Tudi nismo šli v sampanu rib lovit. In dasi smo v tistem mestu ostali celih deset dni, nismo niti enkrat nastopili tiste divje poti ob čereh iz lave, ki vodi tesno zvinkana med cveticami.

Namerili smo se na stare znance z drugih ladij, fante, s katerimi smo se bili v San Franciscu pred odhodom seznanili. In vsako novo srečanje je pomenilo novo pijačo; in toliko smo si imeli povedati, pa spet pijača in pijača in pesmi, ki smo jih morali zapeti; in burke in šale, ki jih je

bilo treba uganiti, dokler niso jeli gomažeti črvi domišljije in dokler se mi ni vse to videlo krasno in čudovito; ti veseli, utrjeni pomorski medvedje, h katerim sem tudi jaz spadal, v pirovanju zbrani na koralni obali. Na misel so mi prišle stare povesti o vitezh, sedečih v velikih dvoranah za mizo, o njihovih družinah in služabnikih in o Vikingih, ki so se gostili, ko so se pravkar vrnili z morja in bili pripravljeni za boj. In spoznal sem, da stari časi niso zamrli in da smo spadali tudi mi k temu starodavnemu rodu.

Sredi popoldneva je Viktor od pijače zdijaval in se je hotel tepsti z vsakomur in vsemi. Pozneje sem večkrat videl norce po celicah norišnic, ki se očitno nikakor niso vedli drugače kot Viktor, kvečjemu da je bil le-ta še bolj divji. Aksel in jaz, ki sva posredovala kot mirilca, sva bila v mežu osuvana in tepena, naposled pa se je

nama z neskončno opreznostjo in pijano prebrisanostjo vendar posrečilo, zvabiti prijatelja v čoln in ga odpeljati na našo ladjo.

Cim pa se je Viktor z nogo dotaknil palube, je začel vso ladjo obračati narobe. Bil je močan za več drugih in je kakor nor tekal okoli. Posebno se spominjam enega mornarja, ki ga je bil stlačil v skrinjo za verige, a mu ni mogel nič žalega storiti, ker ga ni mogel zadeti. Možak se mu je umikal in počepal in Viktor si je polomil vse členke obeh pesti ob mogočnih sklepih sidrovih verig. Ko smo ga zvlekli stran, se je njegova norost obrnila v drugo smer in domišljal si je, da je velik plavač; in v naslednjem trenutku je skočil s krova in kazal svoje plavalne zmožnosti s tem, da je brcal z vsemi štirimi kot bolna želva in pogoltnil mnogo morske vode.

(Dalje)